

**Strategia działań wychowawczych,
edukacyjnych, informacyjnych i
profilaktycznych
wobec uczniów
w Szkole Podstawowej nr 1
w Bolesławcu**

Podstawy prawne:

1. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 969).*
2. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.).*
3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852).*
4. *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r., poz. 161).*
5. *Zarządzenie Nr 1619 Komendanta głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.*
6. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 ze zmianami).*
7. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.).*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2015r., poz. 1249 ze zm.).*
9. *Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).*
10. *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.*

I. Założenia programowe

Strategia działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wobec uczniów obejmuje w szkole wszelkie działania wychowawcze i profilaktyczne oraz edukację prozdrowotną. Strategia realizowana jest przez wszystkich pracowników szkoły.

Przedmiotem działań w ramach strategii są wszyscy uczniowie, ich rodzice lub opiekunowie oraz nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy Szkoły.

Strategia, zwana inaczej planem działań podejmowanych w szkole w kolejnych latach szkolnych stanowi koncepcję pracy wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne z założeniami programowymi poniższego dokumentu.

Standard 1:

Wszyscy nauczyciele znają treści zawarte w Strategii i wykorzystują w swojej pracy procedury opracowane na potrzeby szkoły, uczniów, rodziców i nauczycieli.

II. Strategie działań w szkole.

1. Działalność wychowawcza

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) *fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) *psychicznej* – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) *społecznej* – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) *aksjologicznej* – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Sposoby oddziaływań wychowawczych:

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem.
2. Rozmowa wychowawcy klasy z uczniem.
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami.
4. Ostrzeżenie, upomnienie wychowawcy klasy.
5. Nagana wychowawcy klasy.
6. Rozmowa ucznia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
7. Rozmowa ucznia z dyrektorem lub wicedyrektorem szkoły.
8. Rozmowa ucznia z podmiotami jak w pkt. 6 i 7 w obecności rodziców ucznia.
9. Upomnienie dyrektora szkoły.
10. Nagana dyrektora szkoły.
11. Utrata przywilejów uczniowskich, np.: „szczęśliwego numerka”.
12. Zakaz pełnienia funkcji w klasie, szkole, reprezentowania szkoły na zewnątrz.
13. Przeniesienie ucznia do równoległej klasy.
14. Przeniesienie ucznia do innej szkoły za zgodą Kuratora Oświaty.

2. Działalność edukacyjna

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działania edukacyjne Szkoły:

- 1) pogadanki na zajęciach i spotkaniach z wychowawcą,
- 2) prelekcje pedagoga lub psychologa szkolnego,
- 3) prelekcje pielęgniarki szkolnej,
- 4) organizowanie spotkań ze specjalistami (policja, lekarz, terapeuta),
- 5) udział w akcjach informacyjnych, happeningach na terenie szkoły i poza szkołą,
- 6) kontrola występowania zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym, lokalnym, rodzinnym,
- 7) indywidualne rozmowy z wychowawcą klasy, pedagogiem, psychologiem,
- 8) pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- 9) edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego trybu życia,
- 10) organizowanie akcji i zajęć profilaktycznych,
- 11) rozwijanie aktywności szkolnej i pozaszkolnej, zainteresowań i umiejętności psychospołecznych, sprawności fizycznej,
- 12) organizowanie paneli dyskusyjnych, spektakli teatralnych,
- 13) filmy edukacyjne,
- 14) systematyczna współpraca z rodzicami uczniów,
- 15) utrzymywanie współpracy z różnymi instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

3. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna w szkole i placówce polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działania informacyjne Szkoły:

obejmują upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,
- dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły,
- motywowanie uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,
- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej,
- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej,
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji, spotkania z terapeutą uzależnień,
- edukację rodziców,
- opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów.

4. Działalność profilaktyczna

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) *w przypadku profilaktyki uniwersalnej* – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) *w przypadku profilaktyki selektywnej* – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) *w przypadku profilaktyki wskazującej* – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, lub występowania innych

zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne Szkoły:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- 2) prelekcje prowadzone przez pedagoga, psychologa szkolnego, terapeutę, pielęgniarkę szkolną,
- 3) spotkania ze specjalistami (policjant, kurator, lekarz, terapeuta),
- 4) rozmowy indywidualne z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym,
- 5) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 6) doskonalenie zawodowe nauczycieli i innych pracowników Szkoły w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
- 7) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, Policją.

Standard 2.

Strategia wszystkich działań podejmowanych przez szkołę polega w szczególności na:

1. Systematycznym, przynajmniej corocznym, rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem.
2. Wzmacnianiu postaw uczniów z wykorzystaniem czynników chroniących.
3. Systematycznych i spójnych działaniach pracowników szkoły;
4. Informowaniu o narkomanii i jej skutkach;
5. Współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem;
6. Poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
7. Przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii.

5. Działania profilaktyczne szkoły wobec rodziców i opiekunów prawnych.

Działania szkoły, prowadzone wobec rodziców mają charakter wychowawczy, edukacyjny, informacyjny i profilaktyczny i polegają na:

- 1) spotkaniach z pedagogiem szkolnym, psychologiem, wychowawcą, dyrektorem-

- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dziecka;
- 2) rozmowach indywidualnych z pedagogiem szkolnym, psychologiem, wychowawcą, dyrektorem- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dziecka;
 - 3) kierowaniu rodziców do placówek wspierających rodzinę;
 - 4) podnoszeniu wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców (grupy wsparcia);
 - 5) podnoszeniu wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców (warsztaty, konferencje, prelekcje, udział w uroczystościach szkolnych, imprezach, festyn itp.);
 - 6) współudziale rodziców w określaniu kierunków działań profilaktycznych;
 - 7) współudziale rodziców w rozwiązywaniu konfliktów pomiędzy uczniami;
 - 8) zapraszanie i angażowanie rodziców do imprez okolicznościowych na terenie szkoły;
 - 9) zaznajamianiu rodziców z procedurami wewnątrzszkolnymi.

6. Działania profilaktyczne szkoły wobec nauczycieli, wychowawców

Działania szkoły, prowadzone wobec nauczycieli, wychowawców mają charakter wychowawczy, edukacyjny, informacyjny i profilaktyczny i polegają na:

- 1) podnoszeniu wiedzy i doskonaleniu kompetencji wychowawczych nauczycieli w ramach pracy Rady Pedagogicznej, zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, pracy pedagoga szkolnego i psychologa;
- 2) rozwijaniu umiejętności dobrej współpracy na linii nauczyciele – rodzice poprzez wspólne rozmowy, uczestnictwo w warsztatach, konferencjach, uroczystościach, imprezach, wycieczkach szkolnych;
- 3) podnoszeniu wiedzy i doskonaleniu kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania i diagnozowania uzależnień oraz udzielania pomocy poprzez wspólne rozmowy, dyskusje, wymianę doświadczeń i spostrzeżeń, uczestnictwo w warsztatach, wykładach, szkoleniach, konferencjach;
- 4) uświadamianiu o konieczności poznania rodziców ucznia, domu, zwyczajów, kultury (np. rozmowa, wywiad środowiskowy);
- 5) uświadamianiu o konieczności pełniejszego poznania ucznia;
- 6) uświadamianiu o konieczności przekazania niektórych zadań wychowawczych rodzicom;
- 7) zwiększeniu przestrzeni oddziaływań wychowawczych;
- 8) uświadamianiu o konieczności akceptacji, zrozumienia dla aktywności uczniów i rodziców;
- 9) uświadamianiu potrzeby wyciągania odpowiednich konsekwencji przez nauczycieli w przypadku nieprawidłowych zachowań uczniów.

7. Działania profilaktyczne szkoły wobec innych pracowników szkoły

Działania szkoły, prowadzone wobec innych pracowników szkoły mają wychowawczy, edukacyjny, informacyjny i profilaktyczny i polegają na:

- 1) rozwijaniu umiejętności dobrej współpracy na płaszczyźnie pracownik - nauczyciel, pracownik-wychowawca poprzez wspólne rozmowy, uczestnictwo w warsztatach, konferencjach, szkoleniach,
- 2) uświadomienie znaczenia prezentowania prawidłowych wzorców zachowań przez pracowników Szkoły;

- 3) uświadomienie dużego znaczenia w wyciąganiu odpowiednich konsekwencji przez pracowników Szkoły w przypadku nieprawidłowych zachowań uczniów.

8. Działania o charakterze interwencyjnym:

- 1) na terenie szkoły przy naruszaniu zakazu posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków;
- 2) uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza statut szkoły muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w statucie szkoły;
- 3) uczniowie, którzy sięgają po używki będą mieli obowiązek uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych prowadzonych przez psychologa szkolnego w szkole lub w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- 4) w sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja skierowana na pomoc uczniowi i rodzinie,
- 5) decyzje o podjęciu stosownych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły w konsultacji z wychowawcą ucznia, pedagogiem i psychologiem.

9. Edukacja prozdrowotna

W Szkole Podstawowej nr 1 w Bolesławcu systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia.

Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Programu Wychowawczo – Profilaktycznego;
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową,
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- współpracy z: pielęgniarką szkolną, Policją, MOPS, Ośrodkiem Profilaktyki, Wczesnej Terapii Uzależnień, Poradnią Zapobiegania Narkomanii, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- zajęć z wychowawcą,
- imprez sportowych i rekreacyjnych,
- akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych,
- zebrań z rodzicami,
- spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem i psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz pielęgniarką szkolną,
- spotkań ze specjalistami/praktykami w zakresie profilaktyki zdrowotnej,
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli.

III. Zadania Dyrektora, nauczycieli wychowawców, pedagoga szkolnego, pielęgniarki szkolnej w związku działalnością wychowawczą i zapobiegawczą prowadzoną wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

1. Dyrektor szkoły:

- 1) realizuje zadania wynikające ze statutu szkoły;
- 2) monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych;

- 3) na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii;
- 4) podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

2. Nauczyciele i wychowawcy klas:

- 1) realizują zadania zawarte w szkolnym programie wychowawczo -profilaktycznym oraz w planie pracy wychowawcy klasy;
- 2) systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań. treści i formy zajęć profilaktycznych są dostosowane do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia;
- 3) realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia oraz podczas godzin pozostających do dyspozycji wychowawców;
- 4) uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem;
- 5) wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia;
- 6) wychowawcy klas organizują zajęcia z rodzicami uczniów o charakterze profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki;
- 7) wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy;
- 8) wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3. Pedagog szkolny:

- 1) zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dla uczniów podejmujących zachowania ryzykowne;
- 2) systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły);
- 3) prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów;
- 4) udostępnia młodzieży, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii;
- 5) dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnienia, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, osobom współuzależnionym;

- 6) organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne spotkania w celu zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych;
- 7) współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży;
- 8) organizuje i uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością;
- 9) współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

4. Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- 1) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje;
- 2) wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia;
- 3) powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia;
- 4) współpracuje z pedagogiem, wychowawcą, dyrektorem szkoły w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzenia, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

6. Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

Informują dyrektora szkoły lub pedagoga, wychowawcę lub nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

Standard 3.

Wszyscy pracownicy szkoły dokonują systematycznej oceny efektów podejmowanych działań zapobiegawczych, a pracownicy edukacyjni dokonują dodatkowo oceny efektów wychowawczych poprzez określenie wniosków i zaleceń dotyczących dalszej pracy z uczniem (w tym form, sposobów i okresów udzielania uczniowi dalszej pomocy).

IV. Procedury działań interwencyjnych.

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Kusocińskiego w Bolesławcu funkcjonują następujące procedury działań interwencyjnych:

1. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali.
2. Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych.

3. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.
4. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.
5. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.
6. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.
7. Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.
8. Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.
9. Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.
10. Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.
11. Procedury na wypadek wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego:
 - dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych,
 - cyberprzemoc,
 - naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły,
 - zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu,
 - nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie,
 - seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich,
 - bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam,
 - łamanie prawa autorskiego,
 - zagrożenia bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online.

V. Współpraca szkoły z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

Działania interwencyjne to konsultacje indywidualne pełniące formę doraźnej pomocy w sytuacjach powstania wątpliwości wychowawczych u rodziców i w sytuacjach trudnych wychowawczo dla nauczyciela. Współczesne badania nad rodziną potwierdzają ogromne znaczenie rodziny nie tylko dla rozwoju fizycznego i umysłowego dziecka, ale przede wszystkim dla prawidłowego rozwoju jego uczuć i postawy społecznej. Wpływ ten zależy od tego,

w jakim stopniu rodzice potrafią wypełnić swoje zadania w stosunku do dziecka oraz czy potrafią wywiązać się ze swoich rodzicielskich obowiązków wobec niego. Obserwacja działalności wychowawczej rodziców wykazuje, że dość często natrafiają oni na trudności w realizacji zadań wynikających z ich obowiązków rodzicielskich. Są nawet i tacy rodzice, którzy tych obowiązków w ogóle nie podejmują. Aby pomóc w sprostaniu zadań wynikających

z bycia rodzicem, szkoła przede wszystkim:

- 1) włącza rodziców do akcji, programów, uroczystości promujących zdrowy styl życia;
- 2) organizuje szkolenia dla rodziców w ramach profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych prowadzone przez specjalistów z zakresu profilaktyki, psychoterapeutów;
- 3) wzbogaca wiedzę i umiejętności rodziców w ramach spotkań ogólnoszkolnych, klasowych, czy indywidualnych;
- 4) organizuje spotkania rodziców z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, podczas których przekazywane są ulotki informacyjne, udzielane są indywidualne wskazówki i porady;

- 5) interweniuje w przypadku pojawienia się problemów związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, ich posiadaniem i rozprowadzaniem, organizowanie opieki; informuje o specjalistycznej pomocy, podejmuje stosowne działania.

Kontakty rodziców ze szkołą odbywają się według następujących zasad:

1. Miejscem kontaktów rodziców z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem szkolnym i dyrektorami jest szkoła.
2. Kontakty rodziców z nauczycielami odbywają się według ramowego harmonogramu przedstawionego na pierwszym spotkaniu z rodzicami.
3. Spotkania odbywają się w formach:
 - a) zebrań ogólnych z rodzicami,
 - b) spotkań indywidualnych wychowawcy z rodzicami,
 - c) zebrań klasowych z rodzicami,
 - d) indywidualnych konsultacji rodziców z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów, pedagogiem,
 - e) wyznaczonych na początku roku tzw. „dyżurów nauczycieli”,
 - f) innych spotkań wynikających z planu pracy szkoły.
4. Rodzice uczniów szkoły mają możliwość dodatkowego kontaktu z nauczycielami np. za pośrednictwem e- Dziennika lub po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu takiego spotkania z nauczycielem, za pośrednictwem sekretariatu szkoły.
5. W żadnym przypadku nauczyciel nie udziela informacji rodzicom w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć szkolnych (w tym również dyżurów na korytarzach i boisku szkolnym).
6. O obowiązkowym spotkaniu z rodzicami wychowawca jest zobowiązany powiadomić uczniów i rodziców, z co najmniej 3-dniowym wyprzedzeniem, podając datę, miejsce, godzinę spotkania.
7. Podczas cotygodniowych konsultacji w wyznaczonych godzinach.
8. Obecność rodzica na zebraniach jest obowiązkowa.
9. Każdy pracownik pedagogiczny szkoły, w razie konieczności może skontaktować się z rodzicami telefonicznie lub wezwać rodzica do szkoły za pośrednictwem e- Dziennika lub sekretariatu (telefonicznie lub w formie pisemnej).
10. Wychowawca klasy utrzymuje kontakt z rodzicami poprzez:
 - a) zebrania z rodzicami,
 - b) e-Dziennik,
 - c) indywidualne spotkania z rodzicami na terenie szkoły.
11. Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do:
 - a) nauczyciela danego przedmiotu,
 - b) wychowawcy klasy,
 - c) pedagoga szkolnego,
 - d) dyrektora i wicedyrektora szkoły,
 - e) Rady Pedagogicznej,
 - f) organu prowadzącego szkołę,
 - g) organu nadzorującego szkołę.

Z zachowaniem zasad postępowania administracyjnego.

VI. Współpraca szkoły z policją.

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła utrzymuje stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorem współpracy ze strony szkoły jest pedagog szkolny a ze strony policji - specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji. Ze szkołą współpracuje także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.

W ramach współpracy organizuje się:

- 1) wymianę doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń;
- 2) spotkania tematyczne dzieci z udziałem funkcjonariuszy policji na temat: odpowiedzialności karnej nieletnich sprawców czynów karalnych, cyberprzemocy, netoholizmu;
- 3) informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji młodzieży;
- 4) udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły;
- 5) udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

VII. Działania interwencyjne w przypadkach demoralizacji

Szkoła, w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji podejmuje działania interwencyjne.

Kolejność działań przedstawia się w następujący sposób:

1. Uzyskana informacja zostaje przekazana wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego (jeśli to nie od niego uzyskał informację) i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Bolesławcu lub do Poradni Uzależnień MONAR w Jeleniej Górze oraz podjęcie terapii.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych,

zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

W określonych przypadkach policja może wykonywać wobec ucznia pewne czynności służbowe na terenie szkoły.

Art. 37 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich upoważnia policję do:

- przesłuchania nieletniego;
- przesłuchania świadków;
- zatrzymania nieletniego i umieszczenia go w Policyjnej Izbie Dziecka

Działania te podejmuje policja w sytuacjach nie cierpiących zwłoki, tylko wówczas, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przez nieletniego czynu karalnego oraz gdy niezbędne jest zabezpieczenie śladów i dowodów przestępstwa lub wykroczenia, z uwagi na niebezpieczeństwo ich utraty lub zniekształcenia.

Przesłuchanie nieletniego sprawcy wymaga zachowania następujących zasad:

- 1) zapewnienia nieletniemu pełnej swobody wypowiedzenia się;
- 2) wysłuchania nieletniego w warunkach zbliżonych do naturalnych;
- 3) przesłuchanie nieletniego w obecności rodziców lub prawnego opiekuna, a niekiedy w obecności nauczyciela, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.

Standard 4.

Szkoła przestrzega poniższych zasad:

Obowiązkiem Policji jest zapewnienie przy przesłuchaniu obecności rodziców, lub prawnych opiekunów nieletniego ucznia.

W przypadku niemożliwości zapewnienia obecności którejś z wymienionych osób, Policja może wezwać nauczyciela, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. *Przez niemożność wzięcia udziału rodziców lub opiekuna w przesłuchaniu należy rozumieć przeszkodę natury faktycznej, której w danej sytuacji nie można pokonać, np. choroba, znaczna odległość, od miejsca zamieszkania.*

Przesłuchanie nieletniego sprawcy czynu karalnego bez udziału którejkolwiek z wymienionych osób stanowi istotne naruszenie procedury i uzasadnia złożenie zażalenia. Nie jest natomiast uchybieniem procesowym przesłuchanie nieletniego w obecności tylko jednego z rodziców.

VIII. Współpraca szkoły z Publiczną Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Bolesławcu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych ze zm. w Dz. U. z 2017 r., poz. 1647- publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz

pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Organizacja współpracy szkoły z poradnią:

1. Poradnia współpracuje ze szkołą w celu rozpoznawania u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się.
2. Szkoła za zgodą rodziców kieruje uczniów do poradni psychologiczno- pedagogicznej najczęściej w celu wydania diagnozy przyczyn niepowodzeń szkolnych.
3. Poradnia wspiera nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, przy realizacji zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję szkoły- w tym wspiera nauczycieli w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.
4. Wymienione zadania realizowane są poprzez: badanie pedagogiczne i psychologiczne uczniów kierowanych do poradni; porady i konsultacje; indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży w szkole; warsztaty; działalność informacyjno-szkoleniową.

IX. Współpraca szkoły z sądem rodzinnym.

1. Szkoła (dyrektor, pedagog) sporządza pisemne wnioski z uzasadnieniem o rozpatrzenie spraw nieletnich dotyczących:
 - a) systematycznego uchylania się od obowiązku szkolnego,
 - b) rażących zaniedbań rodziców w sprawowaniu opieki i wychowania nad nieletnimi,
 - c) przemocy w rodzinie,
 - d) uczniowskich aktów wandalizmu i agresji.
2. Dyrektor/pedagog/wychowawca uczestniczy w posiedzeniach sądu w sprawach uczniów.
3. Szkoła przekazuje na prośbę sądu, kuratorów rodzinnych, opinie o uczniach nad którymi ustanowiono nadzór z powodu wychowywania się w rodzinie zastępczej lub z powodu toczącego się postępowania w ich sprawie.
4. Szkoła współdziała z zawodowymi i społecznymi kuratoriami rodzinnymi w celu projektowania wspólnych oddziaływań wobec ucznia, rodziców/prawnych opiekunów.

X. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna udzielana w szkole uczniom oraz ich rodzicom.

Szkoła zapewnia uczniom zajęcia profilaktyczne oraz zajęcia umożliwiające alternatywne wobec zachowań ryzykownych zaspokajanie ich potrzeb psychicznych i społecznych, a uczniowie aktywnie w nich uczestniczą.

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna dla uczniów udzielana jest w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia - dla uczniów szczególnie uzdolnionych;

- 2) zajęć dydaktyczno- wyrównawczych- dla uczniów mających trudności w nauce, a w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.
- 3) zajęć specjalistycznych, w tym:
 - a) zajęć korekcyjno - kompensacyjnych dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
 - b) zajęć socjoterapeutycznych (oraz innych o charakterze terapeutycznym)- dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne,
 - c) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej- dla uczniów, którzy stoją przed koniecznością podjęcia decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- 4) porad i konsultacji.

Ta sama forma pomocy dla nauczycieli i rodziców udzielana jest w formie:

- porad i konsultacji,
- warsztatów i szkoleń.

Aktywny udział uczniów w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających alternatywne wobec zachowań ryzykownych zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych.

Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- wychowawcy klas, w oparciu o plany wychowawcy klasy, w ramach zajęć z wychowawcą,
- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych,
- nauczyciele realizujący wychowanie do życia w rodzinie,
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia sportowe,
- pedagodzy prowadząc zajęcia profilaktyczne realizują programy profilaktyczne.

Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych uczniów oraz stopnia zagrożenia.

Wybór przekazywanych uczniom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się zgodnie z ich wiekiem, możliwościami intelektualnymi oraz percepcyjnymi. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- zagrożenia wynikające z wagarowania,
- zagrożenia związane z uzależnieniami,
- zagrożenia wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły),
- zagrożenia związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- zagrożenia związane z niehigienicznym stylem życia (siedzenie przed komputerem),
- zagrożenia związane z niebezpieczeństwami występujące w Internecie.

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy planując pracę wychowawczą i zapobiegawczą w danym roku szkolnym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga i psychologa, dokonując okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasie i szkole. Ponadto szkoła podejmuje działania zapobiegawcze poprzez

różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym oraz zajęć z:

- wychowawcą,
- specjalistą do spraw nieletnich (odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, bezpieczeństwo w ruchu drogowym),
- pedagogiem.

XI. Edukacja rówieśnicza.

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Kusocińskiego w Bolesławcu edukacja rówieśnicza realizowana jest przez nauczycieli współdziałających z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego i Szkolnego Klubu Wolontariatu.

Formami działania w tym zakresie są między innymi:

- 1) organizacja akcji charytatywnych;
- 2) propagowanie wolontariatu;
- 3) organizowanie akcji dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i współudział w imprezach szkolnych;
- 4) realizowanie programów profilaktycznych;
- 5) przygotowywanie gazetek ściennych dotyczących problemów nurtujących młodzież;
- 6) pomoc koleżeńską;
- 7) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w konkursach prozdrowotnych, oraz udział w zajęciach i zawodach sportowych;
- 8) zajęcia lekcyjne poświęcone problematyce otwartości i tolerancji, praw człowieka, oraz istnienia jednostki w społeczeństwie demokratycznym z zachowaniem norm prawnych i społecznych;
- 9) propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania konfliktów i problemów życiowych.

XII. Instytucje pomocowe.

Szkoła prowadzi działalność informacyjną dotyczącą instytucji, które pomagają rodzicom i dzieciom w rozwiązywaniu lub minimalizowaniu skutków uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem. Wychowawcy klas są w posiadaniu wykazu instytucji pomocowych, na którym znajdują się ich podstawowe dane teleadresowe. Dodatkowo, informacje te dostępne są dla uczniów, rodziców i nauczycieli w gabinecie pedagoga szkolnego oraz na stronie szkoły www.sp1.boleslawiec.eu. Wychowawca jest pierwszym źródłem podstawowych informacji. Drugim ogniwem jest pedagog szkolny, który podczas spotkania z rodzicem/ucniem szukającym pomocy w związku z uzależnieniem bądź zagrożeniem uzależnieniem poszerza jego wiedzę o zakres udzielanej przez daną instytucję pomocy a także rodzaj prowadzonej diagnostyki i leczenia. Ponadto pedagog na prośbę lub wniosek rodzica/ucnia wyznacza termin pierwszej wizyty nakreślając problem, z którym uczeń/rodzic się stawia i monitoruje do końca postęp w świadczonej przez daną instytucję pomocy (zazwyczaj podczas indywidualnych spotkań z uczniem lub rodzicem).

W sytuacji, gdy wskazana przez pedagoga instytucja nie jest w stanie pomóc uczniowi/rodzicowi w rozwiązaniu problemu- pedagog za zgodą ucznia/rodzica konsultuje problem z przedstawicielami innych instytucji, szukając pomocy.

997 – Policja, Komisariat Policji w Bolesławcu

998 – Straż Pożarna

999 – Pogotowie Ratunkowe

112 – ogólny telefon alarmowy

Publiczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

ul. Tyrankiewiczów 11

59-700 Bolesławiec

czynna: poniedziałek- czwartek: 7.30 - 18.00; piątek: 7.30- 15.30

tel. 75 732 26 58;

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu

Aleja Tysiąclecia 30

Rejestracja: osobiście lub telefonicznie, e – rejestracja

tel. 757380300

Sąd Rejonowy- III Wydział Rodzinny i Nieletnich

ul. Sądowa 1, 59-700 Bolesławiec

sekretariat: pokój nr 33 II piętro; **tel.** 756469500

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

czynny od poniedziałku do piątku od 7.30-15.30,

ul. Plac Piłsudskiego 2, 59-700 Bolesławiec

tel. 75 612 71

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Niepublicznej Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bolesławcu

ul. Marcina Opitza 11

tel. 75 732-79-60

czynny: pon. - czw. 9:00 – 17:00

pt. 8:00 – 16:00

sob. i niedz. 9:00 – 14:00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Cicha 7, 59-700 Bolesławiec

czynny: poniedziałek 12.00-16.40 , wtorek – czwartek 8.00-12.00

tel. 75 645 78 23

Ogólnopolskie Pogotowie Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

Dyżury Telefoniczne (psychologowie, pedagodzy, konsultanci ds. przemocy)

tel. **0 801 12-00-02 (płatny pierwszy impuls)**

poniedziałek - piątek, godz. 8-22

sobota, godz. 10-22

niedziela i święta, godz. 8-16

0-800 199 990 - Ogólnopolski Telefon Zaufania

oferuje: informację o sieci profesjonalnej pomocy, wsparcie psychologiczne, podstawową wiedzę o uzależnieniach,

czynny: codziennie 16:00 – 21:00

całkowity koszt połączenia 35 groszy

0-801 140 068 - Pomarańczowa Linia

oferuje: pomoc dla rodziców, których dzieci piją

0-800 120 289 - Infolinia Stowarzyszenia KARAN

skierowuje do odpowiednich instytucji i pomaga w problemach związanych z narkotykami
czynne: poniedziałek- piątek od 10:00 do 17:00.

Połączenie bezpłatne.